

VEILIG, GEZOND EN VITAAAL WERKEN

OPEN TEELTEN 2022

Op een gezonde, veilige en productieve manier aan het werk zijn en blijven is van vitaal belang voor de agrarische en groene sector. Een sector waarbinnen economische en technologische ontwikkelingen snel gaan en duurzaam ondernemen gericht op de toekomst centraal staat. Op basis van verschillende bronnen geven we hier een overzicht van de cijfers. Als de sector open teelten significant afwijkt van de rest van de sector agrarisch en groen geven we dit aan. Een toelichting op de gebruikte bronnen staat op de laatste pagina.

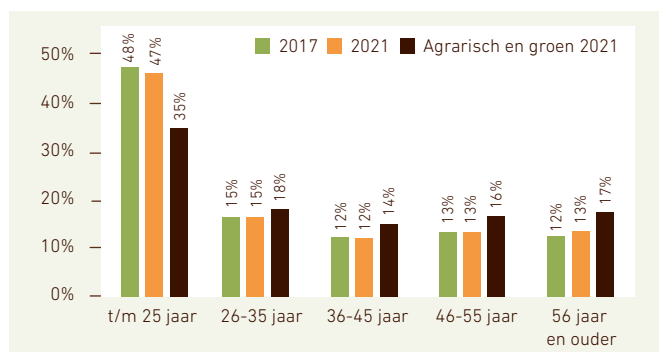
LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd is de afgelopen vijf jaar redelijk **stabiel** en lager dan gemiddeld in agrarisch en groen van **34,6 jaar** in **2021**

Het aandeel werknemers (op de loonlijst) in de categorie **56 jaar en ouder** neemt licht toe in de sector open teelten

Bron: Colland Arbeidsmarkt werknemers ultimo jaar (2021 n=24.331)

VERZUIM

VERZUIMPERCENTAGE

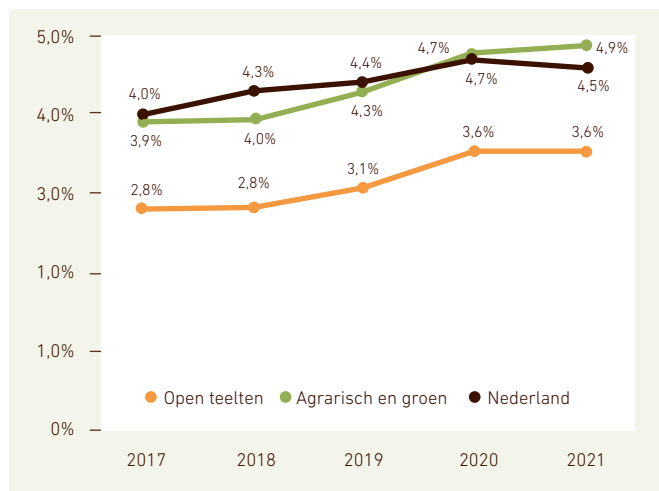
Het verzuimpercentage is **3,6%** in **2021**

Het verzuimpercentage ligt **onder** het gemiddelde in de sector en in Nederland

Tussen **2017** en **2021** is er sprake van een **lichte stijging**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

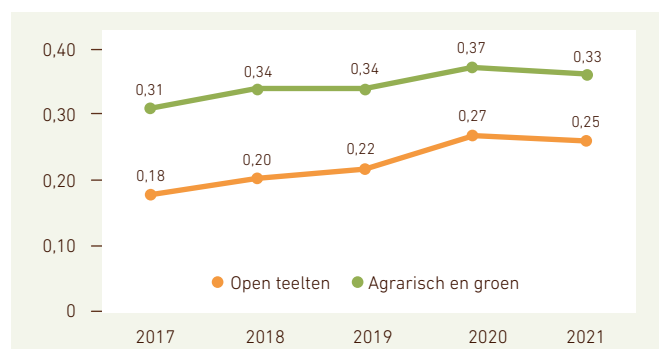
VERZUIMFREQUENTIE

De verzuimfrequentie is **gedaald** tussen **2020** en **2021**

De frequentie in de sector open teelten ligt **onder** het gemiddelde in agrarisch en groen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

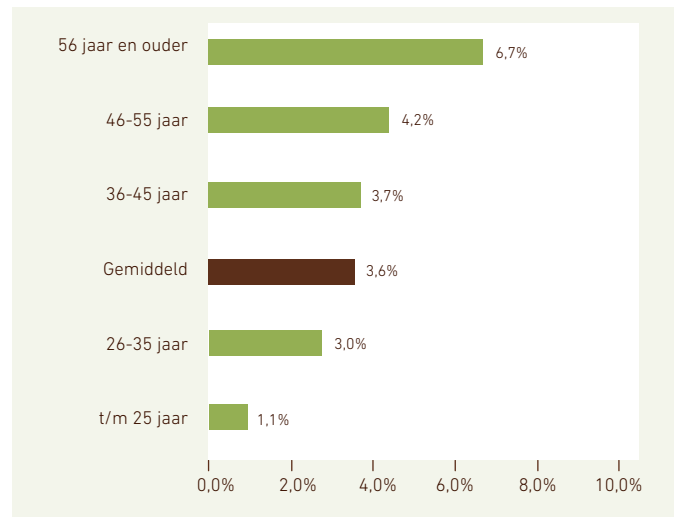
VERZUIMPERCENTAGE NAAR LEEFTIJD 2021

Ouderen hebben **hoger** verzuim dan jongeren

Dit komt vooral omdat ouderen gemiddeld **langer** verzuimen

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

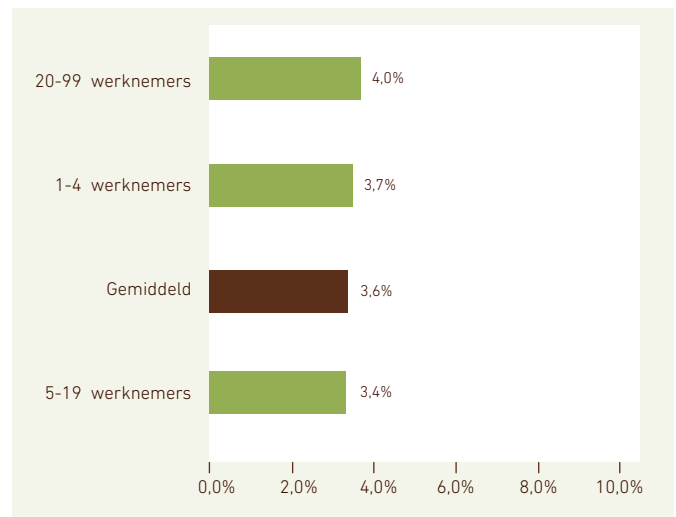
VERZUIMPERCENTAGE NAAR BEDRIJFSGROOTTE 2021

We zien geen grote verschillen naar bedrijfsgrootte

In de gehele sector agrarisch groen is het verzuim relatief **hoger** bij grotere bedrijven. Een grotere **sociale betrokkenheid** in kleinere bedrijven kan het lagere verzuim in deze bedrijven verklaren

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

VERZUIMPERCENTAGE 2021 NAAR DIAGNOSE

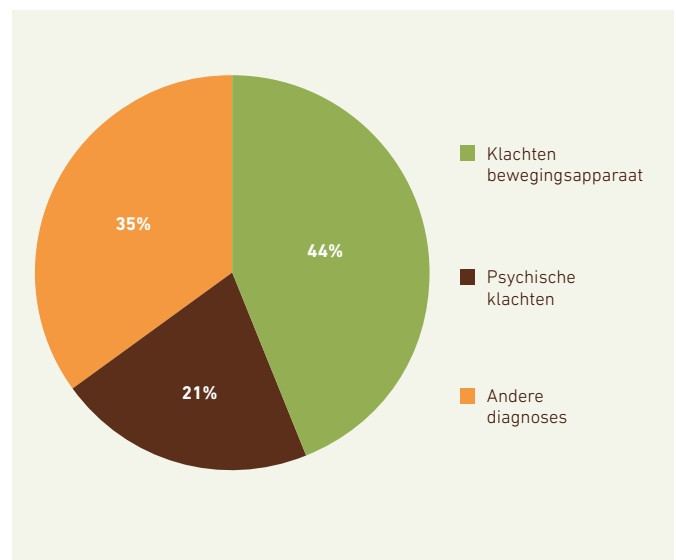

44%

(Bijna de helft van het verzuimpercentage*), bestaat uit klachten aan het **bewegingsapparaat**, dit percentage is met **1,0%** vrij stabiel over de jaren en het aandeel is iets hoger dan de sector agrarisch en groen **42%**

Op de derde plaats staan **psychische klachten**. Dit percentage is vrij stabiel over de jaren, het aandeel is iets lager dan in de sector agrarisch en groen **22%**

Bron: Verzuimcijfers Stigas/Szas

Andere diagnoses omvat een mix van diagnoses

* Verzuimpercentage eerste verzuimjaar, exclusief geen diagnose

GEZOND EN VEILIG

30%

van de werknemers doet vooral lichamelijk werk

TOP 3 LICHAAMELIJKE BELASTING

% vrij veel-heel veel

Repeterende bewegingen

56%

vooral lichamelijk werk hoger **73%**

Langdurig in dezelfde houding werken

52%

vooral mentaal werk hoger **68%**

Vaak buigen en draaien

40%

vooral lichamelijk werk hoger **83%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=300)

WERKDruk

% vaak-altijd

Te veel werk

26%

Tijdsdruk

25%

vooral mentaal werk hoger **42%**

% soms-nooit

Invloed op planning

45%

vooral lichamelijk werk hoger **81%**

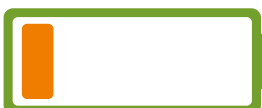
Invloed op onderbreken werk

43%

vooral lichamelijk werk hoger **61%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=300)

VERMOEIDHEID

18%

van de deelnemers is aan het eind van de dag echt op, lager dan gemiddeld **24%**, 55+ hoger **30%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=275)

TOP 5 KLACHTEN AAN HET LIJF

Rugklachten

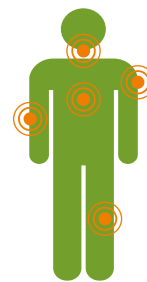
49%

afgelopen jaar

Schouderklachten

24%

afgelopen jaar, lager dan gemiddeld **31%**

Nekklachten

30%

afgelopen jaar, vooral mentaal werk hoger **37%**

Knieklachten

20%

afgelopen jaar, vooral lichamelijk werk hoger **28%**

Arm

19%

afgelopen jaar

Bron: PMO 2012-2020 (n=346)

EMOTIONELE BELASTING

% soms-altijd

Lastige klanten

50%

lager dan gemiddeld **59%**, vooral mentaal werk hoger **72%**

Confrontatie met zaken die persoonlijk raken

52%

Pesten of discriminatie

11%

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=275)

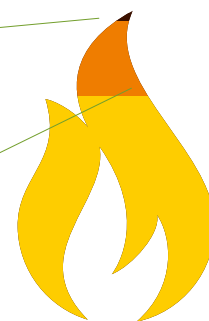
BURN-OUT KLACHTEN

2%

heeft een verhoogde kans om op termijn uit te vallen door een burn-out

19%

heeft wel eens burn-out gerelateerde klachten

Bij werknemers met vooral mentaal werk en ouderen is de kans op burn-out **hoger**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=275)

OMGEVINGSFACTOREN...

% last van

Stof:
28%
vooral
lichamelijk werk
hoger **43%**

Temperatuur:
28%
vooral
lichamelijk werk
hoger **37%**

Lawaai:
25%
lager dan
gemiddeld
31%, vooral
lichamelijk werk
hoger **41%**

Trillingen en
schokken:
12%
lager dan gemiddeld
22%, vooral
lichamelijk werk
hoger **18%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=348)

EN GEZONDHEIDSKLACHTEN

26%
heeft minimaal
1 klacht aan de
luchtwegen,
11% hiervan zegt dat
klachten verergeren
tijdens werk

11%
heeft
eczeem
aan de
handen, vooral
lichamelijk werk
hoger **15%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=347)

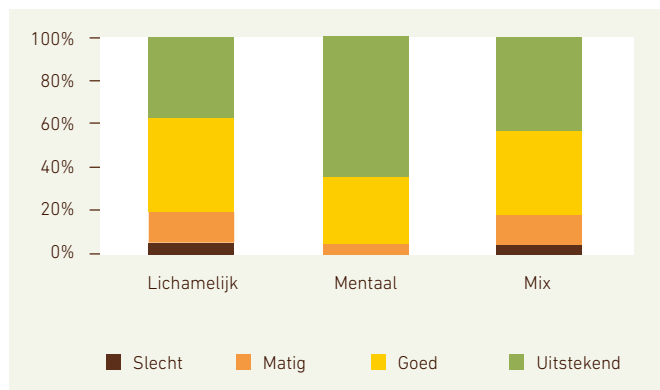
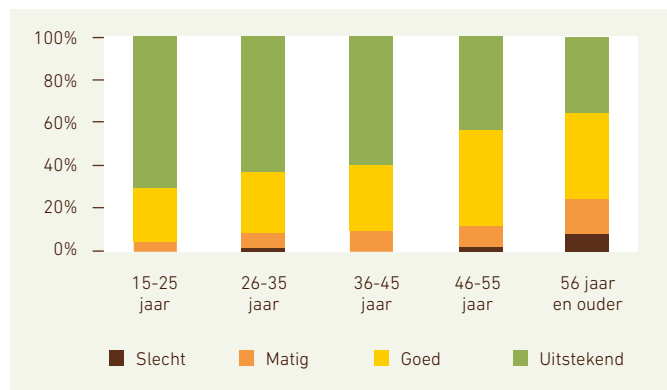
WERKVERMOGEN

Het werkvermogen is de mate waarin iemand **lichamelijk en mentaal** in staat is zijn huidige werk te doen. Het is een momentopname en kan veranderen als bijvoorbeeld de belasting op het werk verandert. Een lager werkvermogen leidt tot een hogere kans op uitval.

Hoe ouder men is hoe **lager** het werkvermogen. Werknemers met vooral **mentaal werk** hebben een hoger werkvermogen.

Aspecten die met een **verlaagd werkvermogen** samenhangen zijn:

- Hoge lichamelijke belasting
- Hoge taakeisen
- Weinig zelfstandigheid of afwisseling
- Hoge emotionele belasting
- Een minder goede werk-privé balans

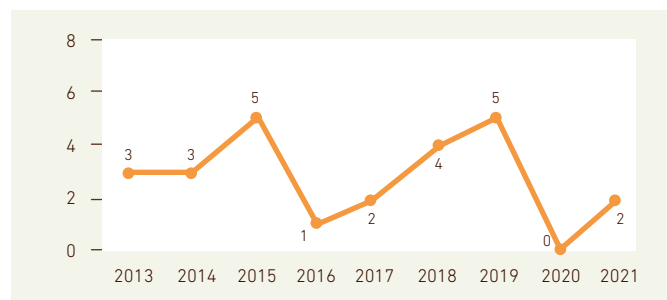

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=300)

DODELIJKE ONGEVALLEN

Over de afgelopen negen jaar waren er **25 dodelijke ongevallen** binnen open teelten. Gemiddeld afgerond 3 ongevallen per jaar.

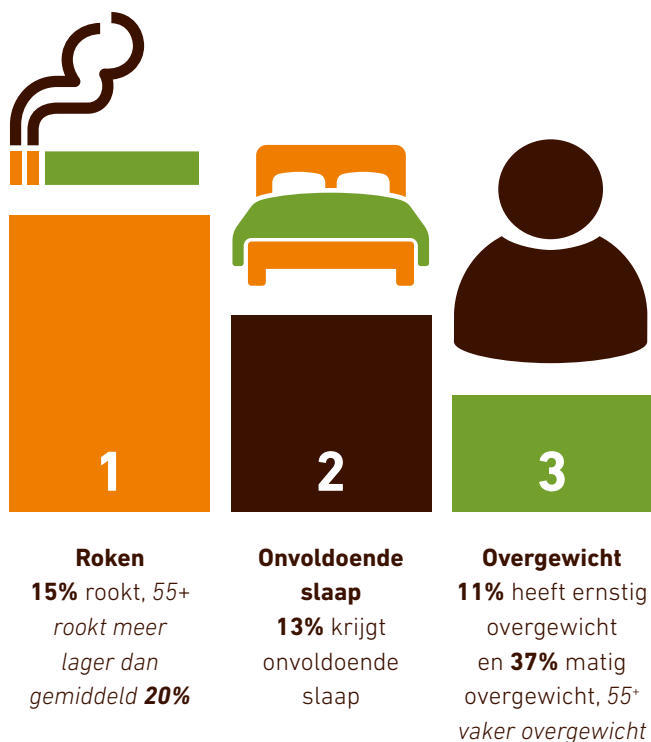
Bron: Registratie dodelijke ongevallen Stigas 2013-2021

OORZAKEN

VITAAL EN BETROKKEN

TOP 3 VERBETERPUNTEN LEEFSTIJL

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=300)

BLIJ MET WERK

95% heeft werk dat past, vooral mentaal werk hoger **99%**

92% vindt de sfeer goed op het werk

79% bevalt het werk goed

Bron: PMO 2012-2020 (n=348)

75% ontvangt waardering van de leidinggevende

58% geeft aan dat de leidinggevende motiveert

64% ontvangt regelmatig feedback over prestaties van de leidinggevende, vooral lichamelijk werk lager **48%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=193)

WERK-PRIVÉ BALANS

88% ervaart vaak tot altijd een goede werk-privé balans

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=275)

Werknemers met vooral **mentaal werk** ervaren vaker een **slechte** balans

Werknemers met vooral **lichamelijk werk** ervaren vaker een **goede** balans

IN ONTWIKKELING KUNNEN DOORWERKEN

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=275)

55% geeft aan **niet** voldoende te kunnen doorstromen binnen het bedrijf, 55+ hoger **71%**

14% verwacht het werk niet **zonder aanpassingen** de komende vijf jaar te kunnen uitvoeren, 55+ hoger **38%**

Bron: PMO 2012-2020 (n=260)

OPLEIDING/TRAINING

78% krijgt de gelegenheid opleidingen te volgen

65% is bekend met de opleidingsmogelijkheden binnen de eigen organisatie, lager dan gemiddeld **73%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=193)

GESPREK OVER INZETBAARHEID

69% had het afgelopen jaar een functioneringsgesprek, 50+ lager **61%**

79% geeft aan dat leidinggevende de ontwikkeling ondersteunt, vooral lichamelijk werk lager **67%**

Bron: Vitaliteitsscan 2011-2020 (n=193)

PREVENTIE

2.822
bedrijven* zijn
gestart met de
RIE van Stigas

85%
van de bedrijven is
over de helft met de
inventarisatie

gelijk aan
gemiddeld
85%
agrarisch en
groen totaal

*Aantal bedrijfsvestigingen met RIE van Stigas, maximaal 5 jaar oud (peildatum juni 2022)

Gezonde medewerkers zorgen voor gezonde bedrijven. En gezonde bedrijven maken een gezonde sector. Met een gemotiveerd en gespecialiseerd team, met brede kennis van de agrarische en groene sector, zet Stigas zich in voor een gezonde sector. Als sectorspecialist op het gebied van veiligheid, vitaliteit en het voorkomen van verzuim.

Zorgen voor een **veilige werkomgeving?** [Regel het met Stigas](#)
Zorgen voor **vitale medewerkers?** [Regel het met Stigas](#)
Zorgen voor **minder verzuim?** [Regel het met Stigas](#)

STIGAS, VOOR EEN GEZONDE SECTOR!

Bekijk ook de factsheets voor de sector agrarisch en groen totaal en voor de sectoren glastuinbouw, groen, grond en infrastructuur, dierhouderij, hoveniers en groenvoorziening en bos en natuur.

De gebruikte cijfers zijn afkomstig uit verschillende bronnen: cijfers van Colland Arbeidsmarkt, verzuimcijfers van Stigas/Sazas, het Preventief Medisch Onderzoek (PMO 2012-2020), de Vitaliteitsscan werknemer (2011-2020), registratie dodelijke ongevallen (2013-2021) en de RIE van Stigas.

- De verzuimcijfers komen voor een groot deel voort uit de verzuimbegeleiding voor bedrijven die bij Sazas verzekerd zijn. Hierdoor kan de representativiteit per sector verschillen. Bedrijven die niet of elders verzekerd zijn, zijn niet meegenomen. Voor een vergelijking met Nederland maken we gebruik van cijfers van het CBS.
- Voor het vormen van een voldoende grote groep zijn cijfers van PMO en de Vitaliteitsscan over meerdere jaren samengevoegd. De resultaten hiervan zijn indicatief, het betref geen representatieve steekproef.
- De cijfers over de RIE betreffen alleen de bedrijven die gebruikmaken van de RIE van Stigas. Bedrijven die gebruiken maken van een andere methodiek zijn hierin niet meegenomen.

Lees [hier](#) meer over de gebruikte bronnen.

Stigas

Stationsweg 1 | 3445 AA Woerden | 085 044 07 00
info@stigas.nl | www.stigas.nl

September 2022